

ځکه چې هر څوک ارزښتمند دي

رسنيزه خبرتيا

د ځوانانو لومړنۍ روغتيايي اړيکه په کابل کې د ځوانانو د نړيوالې ورځې په وياړ پرانستل شوه

کابل – ۱۳۹۱ زمری ۲۱

د افغانستان د عامې روغتيا وزارت د ملګرو ملتونو د وګړو صندوق په تخنيکي مرسته نن يوه تلفوني شميره چې ځوانانو ته روغتيايي مشورې ورکوي، پرانستله. او س شونې ده چې د ۱۲۰ شميرې سره د اړيکې له لارې د ځوانانو د روغتيا په هکله دقيق معلومات لکه د اميدواری روغتيا، مشوره او مناسب چوپړ او سرچينو ته لارښود تر لاسه شي.

د ځوانانو روغتيايي اړيکه د ۱۲۰ شميرې په ډايل کولو سره په وړيا توګه د لاسرسۍ وړ ده. دغه چوپړ په پښتو او دري ژبه د سهار له اتو بجو د مازديکر تر څلورو بجو وړاندې کيږي. د نوموړې روغتيايي اړيکې ځانګړتيا داده چې اړيکه نيوونکي ځوانان له کوم شخص سره مخامخ خبرې نه کوي او د هغوی هويت مهرم او ناڅرګند پاتې کيږي ځکه هغوی کولای شي چې هغه سوالونه وړاندې کړي چې مخامخ پوښتل يې ښايي ستونزمن کار وي.

"اکثره زموږ په ټولنه کې نجونې او هلکان داسې څوک نلري چې د مرستې لپاره ورته مخه کړي. خو اوس هغوی کولای شي چې د ځوانانو روغتيايي کرځې سره د ۱۲۰ شميرې په ډايل کولو اړيکه ټينګه کړي او يو تلفوني مشاور سره پرته له کوم شرم او پرته لدې وپيږي چې په هکله به يې کوم قضاوت وشي، خبرې وکړي. او يا کولای شي د ځوانانو د خوښۍ يو کلينیک ته لارښود واخلي او و هلته د خپل د وضعيت په اړه لا زيات معلومات تر لاسه کړي. د عامې روغتيا وزارت خوشهاله دي چې د سړکال د ځوانانو نړيواله ورځ د دغه نوي او د ځوانانو د خوښۍ چوپړ په وړاندې کولو سره لمانځي. دغه چوپړ د دغه کال له موضو سره هم ډير زيات تړون لري چې (د يوې لا ښې نړۍ جوړول: له ځوانانو سره همکار کيدل) دي". د ډاکټر ثريا دليل، د عامې روغتيا وزارت د وزيرې پيام.

د ځوانانو د روغتيا اړيکه به دوه مشاورين (يو ښځينه او يو نارينه) ولري چې د عامې روغتيا د وزارت لخوا روزل شوي او په دنده ګومارل شوي دي. دغه مشاورين به د ځوانانو د روغتيايي اړيکې د اصولو پر بنسټ دنده تر سره کوي: دقيق او په وخت معلومات وړاندې کوي، د خبرو اترو فضا رامنځته کوي، له اړيکه نيوونکو سره به مرسته کوي هغوی ته به غوږ نيسي او مشورې به ورکوي او که اړتيا وي نو د يو مرجع په اړه به معلومات ورکوي.

په ډيره ساده توګه د ۱۲۰ شميرې سره په وړيا توګه د اړيکې ټينګولو له لارې به د کابل ځوانان د يو لړ مسايلو په اړه لا زيات معلومات تر لاسه کړي، لکه: د اميدواری روغتيا او د کورنۍ د پلان، له وخت څخه مخکې واده، او له وخت څخه مخکې د

امیدواری د پایلو په اړه، د ساری ناروغیو، او د جنسی مقاربت له کبله ناروغیو، او دا چې د سپورت او خوراک له صحت سره څه اړیکه لري، د مخدراتو استعمال، او دا چې د جنسیت پر بنسټ د تاوتریخوالی په وخت باید څه وکړي.

"شواهد ښکاروی چې د جنسی سیستم په هکله هر اړخیزه روزنه چې د عمر سره مناسبه، د جنسیت حساسیتونه په پام کې ونیسی او د دژوندانه د مهارتونو پر بنسټ وي، ځوانانو ته لازمه پوهه، مهارت او موثريت ورپه برخه کولای شي چې تر څو هغوی د خپل جنسی ژوند په هکله باخبره پریکړی وکړي. کله چې ځوانان دقیق او اړونده معلومات، سلا مشوری او د امیدواری/جنسی روغتیا چوپړ ته لاسرسی ولري چې ارزانه او له قضاوتونه پکې نه وي. هغوی بیا په لاینه توګه کولای شي چې د روزنیز او نورو فرصتونو څخه ګټه پورته کړي، چې د هغوی د ټول ژوند په روغتیا باندې به اثر ولري، او همدارنګه د نه غوښتلو امیدواریو مخه ونیسی، خپل جنسی او د امیدواری روغتیا لاینه کړي، او خپل ځان له جنسی ناروغیو څخه لکه ایدز وساتي". د ډاکټر لارنت زیسler، په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د وګړو د صندوق د نماینده پیغام.

پای

اړیکه:

د عامی روغتیا وزارت -----، ایمیل:

د ملګرو ملتونو د وګړو صندوق (UNFPA) احمدالله امرخیل، ایمیل: amarkhil@unfpa.org